

Universitätsbibliothek Paderborn

**B. Haymonis, Episcopi Ante DCCC. Circiter Annos
Halberstadensis, Historiae Ecclesiasticae, Sive De Rervm
Christianarvm Memoria, Libri X**

Haimo <Halberstadensis>

Helmestadi[i], 1671

Cap. IV. De exortu Imperatoris Constantini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10968

ne, mox restricto imbribus cœlo, & facta intolerabili ariditate, fames ibi dira grassatur, aëris quoque temperies in tantam vertitur corruptionem, ut humana corpora pessimis ulceribus intumescant, quæ ignis sacer appellantur. Igitur hæ validissimæ pestes & lues populum devastant, cum tamen, quod mirabile, nec fames in aliquo, nec lues ex nostris dominaretur. Vnde postmodum ab omnibus Christiana religio vera & perfecta esse in clamatur, petiturque à nostris subsidium almoniæ & orationis. Addit quoque Deus *Maximino* hanc justa retributione confusione, ut rebellarent *Armeni*, prius amici Romanorum, propter nefaria ejus dicta. Quorum in bello & ipse turpiter fugatur, & exercitus interit ense, Tunc Sacerdotes Deorum suorum, & divinos, quorum responsis bellum moverat, interfici jubet, tanquam fallaces: qui & demum vehementi ægritudine, & doloribus internorum viscerum correptus, amissis quoque morbo luminibus, & tunc magis, quid adversus Christum commiserit videns, vivendi finem facit, lata prius lege pro liberatione Christianorum.

C A P. IV.

De exortu Imperatoris Constantini.

Per idem tempus exoritur *Constantinus*, religiosissimus Imperator, Constantii, æque moderatissimi Principis, de quo paulo ante memoravimus, filius & hæres, ac Romanum obtinet imperium. Hic in ob-

L 2

servan-

servantia religionis omnes ante se Imperatores ex-superat. Hic ultimis persecutionum temporibus fe-re, cum vellet Deus repropitiari sanctis suis, & Eccle-siam suam tranquilla pacis soliditate stabilire, Chri-stianus effectus, licentiam dat Christianis Concilia li-bere congregare, & ædificare Ecclesias, quas & ipse plurimas constituerat. Et plurima largitur divino commonitus spiritu, & hoc cœlesti miraculo. Cum esset pugnaturus contra Maxentium, urbis Romæ Ty-rannum, & inde divinum auxilium deprecaretur, vi-dit nocte per soporem signum igneum in cœlo, & astare angelum dicentem: *Constantine, in hoc vinces.* Itaque cum hoc signo, in militaria vexilla transfor-mato, procedit ad bellum, idem signum ex auro fabrefactum dextra manu sua gestans, & deprecans Deum, ut, si fieri posset, illam dexteram suam non sineret Romano sanguine maculari; præstatque ei De-us; Maxentiumque tyrannum, congredi parantem, cum universis navibus, quibus fluvium strayerat, de-mergit in profundum. Tunc Senatus Populusque Romanus, tyrannica peste liberati, Constantium, ut suæ libertatis restitutorem, excipiunt, faciuntque ei imaginem ob honorem triumphi: In cuius dextra idem Imperator signum Crucis depingi jubet, & sub-ter adscribi: *Hujus virtute urbem restitutam esse liber-tati.* Tunc legem scribit, conspirante etiam secum ni hoc Licinio, sororis suæ Constantiæ viro, & con-sorte

forte regni, ut ab universis colatur Deus Christianorum, qui sibi victoriam dedit, & urbi libertatem. Quam legem & usque ad Orientis partes emittit, ubi adhuc ferrebat persecutio. Tunc apparet indulgentia legitimi Principis, manifeste status Ecclesiarum reparari incipit; verbum & doctrina Christi libere propagatur; celebrantur festivitates; conveniunt Episcopi; Ecclesiæ dedicantur; persecutores quoque, per quos Maximinus impietatis fomenta conceperat, jubente Principe, suppliciis excruciantur; ipsius vero tyranni imagines sculptæ vel pictæ præcipitari jubentur, vel atro fuscari; aut coloribus oblitterari. Dum ergo sic proficit Ecclesia apud Deum & homines, & quasi quædam imago cœlestium habetur in terris, præfatus *Licinius* Augusto invidens *Constantino*, quod maxime ob Religionem in veneratione esset omnibus, & maxime Christianis, occultas insidias molitur. Sed carens effectu, mox apertum bellum indicit, Christianos versa vice persequitur, nova & inaudita crudelitate missis in carcerem cibum & potum interdicit, nolentesque sacrificare novis ac monstruosis excrucians suppliciis, tradit lanionibus, ut porcorum more suspensos, & caudicibus superpositos, cædant in frusta, & in mare ad pabulum piscibus projiciant. Missos vero in exilium legitimis uxoribus spoliat, ac suis satellitibus jungit. Jam vero Ecclesiæ fidelium, quas prius extrui præceperat, subver-

L 3

tit.

tit. Denique tanta ejus tyrannide motus *Constantinus*, ire obviam parat; nec difficultas fit victoriæ, ubi caufsa justior, & virtus eminentior extat. Dejectoque tyranno *Licinio*, soliditatem Romani Imperii solus obtinet cum filiis, Ecclesiarum statu incredibili diligentia restituto, quas deinceps sumptibus, privilegiis, honoribus, ampliare & sublimare procurat. *Huc usque Eusebius Cæsariensis.* Reliqua *Rufinus* prosequitur.

D.HAY-